



การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชัน Educational Administration in the Digital Disruption Era

พิมพ์ประไพ ดวงบุบผา และเตือนใจ ดลประสิทธิ์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: s65561802050@ssru.ac.th, Tuanjai.do@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคที่มีการพลิกผันหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยี (Digital Disruption) ซึ่งส่งผลให้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา จากการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความเข้าใจในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชัน มีการพัฒนาตนเอง เตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ปรับรูปแบบการบริหาร ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการขับเคลื่อนองค์กรและอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรมีกระบวนการคิดสร้างสรรค์มุ่งแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ พัฒนานวัตกรรม สร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การบริหารการศึกษา, ยุคดิจิทัลดิสรัปชัน

Abstract

This article presents school management in the age of digital disruption. The objective was to study the educational administration of school administrators. In an age where there is a change or change caused by the use of technology (Digital Disruption), which results in technology playing a role in education management. The study found that school administrators, as organizational leaders, need to create an understanding of school administration in the age of digital disruption. have self-development Get ready for change adjust management style Use innovation and digital technology to drive the organization and facilitate school management. Encourage personnel to have a creative process, focus on



seeking new things, developing innovations. Build an organization to be a learning organization. To be consistent with the changes that occur and manage education effectively.

Keywords: Education Administration, Digital disruption Era

บทนำ

Digital Disruption เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นจนถึงจุดที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งครอบคลุมไปถึงนวัตกรรมการทำงานในรูปแบบใหม่ ส่งผลกระทบต่อมูลค่าของสินค้าและบริการที่มีอยู่ในตลาด จนถึงระดับที่จะไม่สามารถไปต่อได้หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงตนเองให้ทันต่อความท้าทายที่พลิกผันหรือเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ พัชราภรณ์ ดวงชื่น (2561) ที่กล่าวว่า โลกยุคดิสรัปชัน (Disruption) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของโลกที่สิ่งหนึ่งมาแทนที่สิ่งหนึ่งและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเป็นผลมาจากการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งทุกองค์กรต้องการอยู่รอดและประสบความสำเร็จในยุค disruption ไม่เพียงต้องอยู่รอดผ่านพ้นช่วงการ disruption แต่ยังต้องพร้อมพัฒนาและเติบโต สิ่งสำคัญคือผู้บริหารต้องเข้าใจ disruption ไม่เพียงแต่เตรียมพร้อมเพื่อตั้งรับ แต่ต้องมีการวางแผนในเชิงรุก มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) กล่าวว่า ในปัจจุบันเทคโนโลยีไม่เพียงแต่มีบทบาทต่อการดำเนินชีวิต แต่ยังมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ต่อผู้เรียนในสถานศึกษาแบบองค์รวม ไม่ว่าจะเป็นสมาร์ตโฟน (Smartphone) แท็บเล็ต (Tablet) คอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) เมื่อนำอุปกรณ์เหล่านี้เชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่มีขีดจำกัดทั้งด้านเวลา สถานที่และปริมาณของความรู้ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้จากทั่วทุกมุมโลก ซึ่งวิวัฒนาการของเทคโนโลยีเหล่านี้ทำให้เกิดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ต่อผู้เรียน ดังนั้นผู้นำสถานศึกษามีความจำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อทิศทางของยุคสมัยและจะต้องมีความเข้าใจบริบทของสถานศึกษาเป็นอย่างดี และเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ผู้บริหารจะต้องทำการวิเคราะห์สถานศึกษาทั้งระบบเพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่สถานศึกษากำลังเผชิญอยู่และนำไปวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาให้สถานศึกษาเกิดความก้าวหน้าและสอดคล้องกับทิศทางของการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย

ภูษิษฐ์ วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2562) กล่าวว่า การศึกษาทุกวันนี้ไม่ได้แข่งกันที่ความสำเร็จหรือความสามารถในปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังแข่งขันกันด้วยการคาดการณ์อนาคตและการเตรียมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งความสำเร็จหรือความสามารถที่กล่าวนั้น คือในด้านการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ พงุทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2561) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคการเปลี่ยนแปลงอย่าง



รุนแรงและต่อเนื่อง จำเป็นต้องปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กำลังเผชิญโลกที่มาถึงยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกโฉม Disruptive Change คือ การเปลี่ยนแปลงที่คาดไม่ถึง จะเห็นว่าสถานศึกษามีบทบาทสำคัญโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องมีการพัฒนาตนเอง เป็นผู้ที่พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสร้างเสริมให้ตนเองเกิดสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยเฉพาะในยุคของ Education Disruption

ปทุมพร เปี้ยถนอม (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับทุกสภาพการณ์ได้และใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เขียนมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรรัปชัน โดยมีประเด็นในการศึกษา คือ ความหมายของการบริหารการศึกษา ความหมายของยุคดิจิทัลดิสรรัปชัน และการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรรัปชัน โดยมุ่งให้ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรรัปชัน เพื่อรับมือกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในการตั้งรับกับการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้างแรงจูงใจให้มีทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยีดิจิทัลดิสรรัปชันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ความหมายของการบริหารการศึกษา

Good (1973) ให้ความหมายการบริหารการศึกษา ไว้ 2 ประการ 1. การบริหารการศึกษา หมายถึง การทำการควบคุม การจัดการเรื่องต่าง ๆ ทั้งหมดของโรงเรียน ร่วมกับการบริหารงานธุรการ โดยมุ่งไปสู่งานของโรงเรียนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางของการศึกษา 2. การบริหารการศึกษา หมายถึง การทำการควบคุมและจัดกระบวนการทั้งหมดของโรงเรียน เช่น การบริหารบุคคลที่เป็นครูและนักเรียน การวางแผนการเรียน การสอน การวางแผนกิจกรรมตามหลักสูตร วิธีสอน อุปกรณ์ การแนะแนว เป็นต้น

ประภาพรรณ รักเลี้ยง (2556) ให้ความหมายการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวกับการวางแผน การจัดการ การนำและการควบคุมการใช้ทรัพยากรในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้บุคคลและสังคมมีความเจริญงอกงามโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสวนทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

อชิรญาณ คชาบาล (2561) ให้ความหมายการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้กระบวนการทางการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพทั้งในด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม



พิษณุ เสนามนตรี (ปญญาโว) (2562) ให้ความหมายการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการในการทำงานร่วมกันของผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของการศึกษา ความก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ลออ วันจิว (2562) ให้ความหมายการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมการทำงานร่วมกันของกลุ่มคนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตลอดจนสมาชิกในสังคมให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีความรู้ความสามารถประกอบอาชีพ มีคุณธรรมและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

สายเพ็ญ บุญทองแก้ว (2563) ให้ความหมายการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายของชุมชนในท้องถิ่นเพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษาที่สำคัญคือผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปลได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการในร่วมกันการวางแผนการทำงาน การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรอย่างเป็นระบบของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ความหมายของยุคดิจิทัลดิสรรัปชัน

สมหมาย จันทรเรือง (2563) ให้ความหมายว่าดิจิทัล ดิสรรัปชัน (Digital Disruption) หมายถึง การหยุดทำสิ่งเดิมเพื่อพัฒนาสิ่งใหม่หรือวิธีการใหม่ หรือแสวงหาโอกาสใหม่ให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม

สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ, ศิรินทิพย์ กุลจิตตรตรี และโกวิท จันทะปาละ (2563) ให้ความหมายว่าดิจิทัลดิสรรัปชัน (Digital Disruption) หมายถึง การปฏิรูปหรือเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีและโมเดลธุรกิจแบบใหม่ จนส่งผลกระทบต่อกิจการสินค้าและบริการที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่จึงมีความจำเป็นต้องมีความคิดก้าวหน้า ทันสมัยและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองอยู่ตลอดเวลา ไม่เช่นนั้นกิจการหรือธุรกิจเดิมที่สืบทอดจากรุ่นพ่อแม่ หรือกิจการค้าขายที่เคยทำมานานกว่า 10-20 ปีคงไม่สามารถอยู่รอดต่อไปได้ การเปลี่ยนแปลงของ “โลกาภิวัตน์” และ “ดิจิทัลดิสรรัปชัน” ทำให้เกิดกิจกรรมเศรษฐกิจใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ เพียร์ พาวเวอร์ทีม (2562) ที่เชื่อว่าดิจิทัล ดิสรรัปชัน (Digital Disruption)



คือกระแสความตื่นตัวที่มาพร้อมกับการเปลี่ยนผ่านสู่โลกออนไลน์ ที่เปลี่ยนแปลงสังคมรอบตัวอย่างเห็นได้ชัด จึงได้เห็นทั้งความตื่นเต้น และตื่นกลัวจากหลายฝ่าย เพราะดิจิทัลดิสรัปชัน คือการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน ทันทีและไม่มีใครตอบได้ว่าที่สุดแล้วมันจะส่งผลต่อการใช้ชีวิตของเราอย่างไรในอนาคต แต่ในอีกด้านหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงคือการพัฒนาที่ก่อให้เกิดโอกาสใหม่ ๆ ทั้งทางธุรกิจ สังคมและวัฒนธรรม

สุจิตรา โอสถอภิรักษ์, สารีศา เจนเขว้า, เสน่ห์ ภูิกาวงค์ และจันทร์ทิพย์ ทวีสินธิสุทธิ์ (2565) ให้ความหมายว่าดิจิทัล ดิสรัปชัน (Digital Disruption) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) อย่างฉับพลันทันที ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของรูปแบบทางธุรกิจที่เกิดขึ้นมาใหม่ในปัจจุบันนี้ แพลตฟอร์มและนวัตกรรมต่าง ๆ ที่อิงเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งส่งผลกระทบต่อหลายภาคส่วน โดยเฉพาะธุรกิจเดิม ผลลัพธ์เดิม ทำให้การทำงานและการใช้งานมีการเปลี่ยนแปลงและที่มีผลกระทบมากที่สุดคือมูลค่าของผลิตภัณฑ์และบริการแบบเดิม ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทำให้ธุรกิจที่อยู่ในรูปแบบเดิมนั้นต้องมีการปรับและเปลี่ยนแปลง เพื่อก้าวตามให้ทันกับเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น ไม่อย่างนั้นก็อาจจะทำให้กิจการขาดทุน หรืออาจต้องเลิกกิจการได้

สรุปได้ว่า ดิจิทัลดิสรัปชัน (Digital Disruption) เป็นปฏิรูป เปลี่ยนแปลง ทดแทนสิ่งเดิมที่เกิดจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่พัฒนาถึงจุดที่สร้างนวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้ทุกภาคส่วนได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดดและจำเป็นต้องมีความคิดก้าวหน้า ทันสมัย และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองอยู่ตลอดเวลา

การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชัน

นิธิวดี แพร่วฒนะสุข และสุภาวดี ลากเจริญ (2565) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ ในด้านการบริหารทั่วไปเพื่อจัดเตรียมอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม งานอนามัยภายในสถานศึกษา ตลอดจนการติดต่อประสานงานกับชุมชน และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความสนับสนุนให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาตอบสนองต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างพลิกผัน (Disruptive) ได้ และมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ เทคนิค วิธีการและนวัตกรรมการบริหารที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ พัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีของตนเองให้สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนา ปรับปรุง ตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (Disruptive) ในด้านของหลักสูตร และการบริหารวิชาการ งบประมาณ และการบริหารงานบุคคล มีความยืดหยุ่น พัฒนาความคิดในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ทินกร บัวชูและทิพภาพร บัวชู (2562) กล่าวว่า ผู้บริหารยุคใหม่ต้องสามารถออกแบบสถานศึกษา ร่วมกับครูผู้สอนผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ปรับโครงสร้างองค์กรและ



วิธีการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับโรงเรียนดิจิทัล ส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะความสามารถด้านดิจิทัล และสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือเพื่อการพัฒนาสู่โรงเรียนดิจิทัล

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและตระหนักถึงความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในการปฏิบัติงานทุกด้าน พร้อมประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ปทุมพร เปี้ยถนอม (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำยุคการแทนที่ด้วยสิ่งใหม่ เพื่อปลุกเร้าองค์กรให้เกิดการพัฒนาและเพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้อยู่รอดและสามารถต่อกรกับความเปลี่ยนแปลงอย่างเฉียบพลันได้ รวมถึงการแสวงหาแนวทางป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการแทนที่ด้วยสิ่งใหม่ พร้อมกระตุ้นให้เกิดการสร้างภาวะผู้นำให้สามารถนำองค์กรสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากการศึกษาความท้าทายการจัดการศึกษาในยุค Disruptive Change ของผู้บริหารสถานศึกษาของ ชัชชญา พิระธรณิศร์ (2563) สามารถสรุปกระบวนการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลทันต่อสถานการณ์ในโลกยุค Disruptive Change ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ดังนี้

1. มีทัศนคติต่อเทคโนโลยีดิจิทัล เนื่องจากมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ และต้องทำตนให้เป็นตัวอย่งที่ดีในการใช้เทคโนโลยีปัจจุบันที่ถูกต้อง
2. ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัลให้รู้ทันความเปลี่ยนแปลง
3. กำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และทิศทางขององค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ แต่ในยุคที่โลกเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้นำต้องผันตัวเองเป็น Disruptive Leadership
4. การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ครูอาจารย์ บุคลากรและนักเรียนทุกคนสามารถใช้เข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็ว
5. การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศในสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างแพร่หลาย
6. การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
7. ส่งเสริม สนับสนุนสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์ บุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ในการจัดการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน
8. มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ให้บุคลากรและผู้เรียนสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามนโยบายอย่างถูกต้องเหมาะสม



9. ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะทางด้านการจัดการ มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในศาสตร์ด้านการบริหารจัดการต่าง ๆ (Knowledge in Management) ด้านการจัดการทุกด้าน เทคนิคการแก้ไขปัญหาและขั้นเชิงด้านกลยุทธ์ ทักษะทางด้านการคิดเชิงระบบ (Conceptual Thinking) ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ เชิงวิพากษ์และเชิงสังเคราะห์ (Analytical, Critical and Synthetic Thinking)

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรรัปชัน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ มีทัศนคติต่อเทคโนโลยีดิจิทัล ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร กำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ที่เหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างถูกต้องเหมาะสม

สรุป

จากการพลิกผันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจบริบทของสถานศึกษาในยุคนี้ที่สภาพแวดล้อมภายนอกได้เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรรัปชัน จะต้องมียุทธศาสตร์และมีทัศนคติการปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี จะต้องเรียนรู้ เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัลให้รู้ทันความเปลี่ยนแปลงอีกทั้งผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์ บุคลากรทุกคนของสถานศึกษา มีกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาให้กำลังใจรวมถึงการป้องกันปัญหาและมีเทคนิคการแก้ไขปัญหา ซึ่งสิ่งเหล่านี้เรียกว่า ผู้นำเชิงเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี และใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีความรอบรู้และรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม รวมถึงการนำองค์กรให้สามารถพัฒนานวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา และมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

เอกสารอ้างอิง

- ชัชชญา พิระธรรณิศร์. (2563). ความท้าทายการจัดการศึกษาในยุค Disruptive Change ของผู้บริหารสถานศึกษา Challenges of Education Management in the Disruptive Change Era of School Administrators. ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 4(2), 126-139.
- ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารครุศาสตร์สาร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 13(2): 285-294.



การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

- นิธิวดี แพร้ววัฒนะสุข และสุภาวดี ลาภเจริญ. (2565). การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสถานการณ์สังคมพลิกผัน (Disruptive) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(6), 205-223.
- ปทุมพร เป็ยถนอม. (2563). ภาวะผู้นำทางการศึกษายุคการแทนที่ด้วยสิ่งใหม่กับทิศทางการศึกษาไทย. *Journal of Humanities and Social Sciences Nakhon Phanom University*, 10(3), 115-123.
- ประภาพรรณ รักเลี้ยง. (2556). หลักทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพิษณุโลก. พิษณุโลก.
- พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2561). กระบวนทัศน์ใหม่ของการบริหารการศึกษา. [ออนไลน์] สืบค้นจาก <https://www.sammajivasil.net/news11.htm>. สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2566.
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2561). เปลี่ยนมุมมองการบริหารองค์กรการศึกษาในโลก Disruptive. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 8(2): 248-256.
- พิษณุ เสนามนตรี (ปณญาวโร). (2562). แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการตามหลักไตรสิกขาในโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพียร พาวเวอร์ทีม. (2562). Digital Disruption การเปลี่ยนแปลงและการปรับตัว. [ออนไลน์] สืบค้นจาก <https://www.peerpower.co.th/blog/digital-disruption>. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2565.
- ล่อ วันจิว. (2562). กลยุทธ์การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). การจัดการเรียนรู้ในยุค Disruptive Innovation. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียน.
- สมหมาย จันทร์เรือง. (2563). ครูในยุค Disruption. [ออนไลน์] สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/columnists/news_1878563. สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2566.
- สายเพ็ญ บุญทองแก้ว. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ สำหรับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.



การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

- สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ, ศิรินทิพย์ กุลจิตตรี และโกวิท จันทะปาละ. (2563). แนวทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรรัปชั่น The Guidelines for Educational Administration in the Digital Distribution Era . Journal of Modern Learning Development. 5(3), 245-259.
- สุจิตรา โอสดอภีรักษ์, สารีศา เจนเขว้า, เสน่ห์ ฎีกาวงศ์ และจันทร์ทิพย์ ทวีสินธิสุทธิ. (2565). การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption Learning Management in the Digital Disruption Era. The Journal of Pacific Institute of Management Science (Humanities and Social Science). 8(1), 74-84.
- อชิรญาณ์ คชาบาล. (2561). การศึกษาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Good, Carter V. (1973). Dictionary of Education. New York: McGraw-Hill Book.